

Doporučení pro vytváření digitálních učebních materiálů

Autorem digitálních učebních materiálů se může stát každý registrovaný uživatel této části Metodického portálu, který vyplní potřebné údaje v sekci administrace. Následující text je shrnutím toho podstatného, čím byste se měli jako autoři při tvorbě digitálních učebních materiálů řídit. Pro inspiraci doporučujeme podívat se na již publikované materiály, konkrétní příklady vám pomohou blíže porozumět následujícím instrukcím.

Co jsou digitální učební materiály

Nejčastějšími digitálními učebními materiály jsou pracovní listy, prezentace, audio a video ukázky. Všechny jsou dostupné v elektronické podobě a lze je využít přímo ve výuce.

Digitální učební materiály můžeme pro zjednodušení přirovnat ke kostičkám stavebnice LEGO®, protože i ty jsou dílčí, lze je různě kombinovat a způsob jejich použití závisí na konkrétním uživateli. Stejně jako kostičky stavebnice můžete i digitální učební materiály využívat bez podrobných metodických návodů, složitých úprav či dalšího speciálního softwarového vybavení. Klíčovou vlastností všech digitálních učebních materiálů je jejich propojení s konkrétními očekávanými výstupy, které jsou jako povinné položky definované v rámcových vzdělávacích programech. Výjimky jsou pouze dvě. Průřezová témata, kde očekávané výstupy nejsou povinné a materiál zařadíte pouze do tematických okruhů. Druhou výjimkou je předškolní vzdělávání, kde své materiály řadíte do činností, témat nebo jejich kombinací.

Ideální digitální učební materiál nenahrazuje samotnou výuku, ale vhodně ji doplňuje a podporuje aktivitu žáků. Digitální učební materiály nabízejí pohled na souvislosti, kladou otázky, vyzývají k činnostem.

Autorský zákon

Každá část digitálního učebního materiálu, kterou jste sami nevytvořili (např. úryvek z knih, obrázek), podléhá autorskému zákonu. Autorský zákon č. 121/2000 Sb. uvádí v §31, odstavce a) možnost nakládat se zveřejněnými autorskými díly v odůvodnitelné možné míře ve svém vlastním díle.

Chcete-li použít úryvek textu z tištěného nebo elektronického zdroje, je nutné u každého díla uvést řádně všechny použité zdroje. Správně uvedená citace nejen odpovídá zákonům a lidské slušnosti, ale také umožní dalším uživatelům vašeho díla vypátrat, kde jste své zdroje získali. Forma každé citace musí odpovídat stanoveným normám – přesný popis, jak správně citovat texty z tištěných a elektronických zdrojů, najdete v dokumentu .

Složitější situace je při použití obrázků (jak z tištěných, tak elektronických zdrojů). Autorský zákon sice jednoznačně povoluje užití jakýchkoli děl pro potřeby výuky, ale pokud budeme digitální učební materiál dále šířit, nepřichází takovéto použití obrazového materiálu příliš často v úvahu. V tomto případě máme v podstatě tři možnosti řešení. Můžete požádat autora o souhlas se zveřejněním nebo používat volně šiřitelný obrazový materiál, tedy takový materiál, kde tento způsob umožnil autor svou licenci. Takovéto obrázky můžete nalézt v řadě obrazových galérií

na internetu. Tyto galerie jsou obvykle označovány jako Open Source či otevřené. Podrobnější text o otevřených galeriích najdete v dokumentu [Otevřené galerie](#). Poslední možností je zařadit místo *Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785, financovaného z ESF a státního rozpočtu ČR. Provozováno Výzkumným ústavem pedagogickým v Praze.* samotného obrazového materiálu jen jeho zdroj (nejlépe jeho internetovou adresu). Ve všech případech je ale nutné dodržet podmínky citace a uvést autora a zdroj.

Vůbec nejsložitější je možnost využít audio nebo video ukázkou, kterou jste sami nevytvořili. Pokud není přímo určená k volnému rozšiřování, je nutné vždy požádat autora/vlastníka autorských práv o souhlas se zveřejněním a šířením jeho materiálu.

Jak vložit digitální učební materiál

Svůj digitální učební materiál, který chcete publikovat, upravte podle typografických zásad (viz dokument [Typografická pravidla](#)) a vložte jej prostřednictvím sekce Administrace v části Vložit nový materiál. Tato část má celkem pět kategorií, které budete postupně vyplňovat. Jakmile svůj vkládaný materiál v systému pojmenujete, můžete ostatní kategorie vyplňovat v libovolném pořadí a celý proces můžete kdykoli přerušit. V tom případě bude váš materiál uložen v sekci Rozpracované materiály. Podrobný popis jednotlivých kategorií najdete v dokumentu [Popis DUM](#).

Co se děje, když je materiál odeslán k publikaci

Každý digitální učební materiál je prostřednictvím koordinátora přidělen příslušnému recenzentovi, který jej posoudí podle předepsaných parametrů. Mohou nastat tři případy:

1. Materiál, který ve všech parametrech vyhoví požadavkům Metodického portálu, je publikován. Autor obdrží v nejbližším výplatním termínu dohodu o provedení práce, prostřednictvím které bude uveřejnění materiálu zapláceno.

2. V případě, že materiál v některých parametrech nevyhoví požadavkům, je autor vyzván k úpravě problematických částí. Upravený materiál autor znovu uloží. Celý proces se pak opakuje.

3. Materiál ve většině parametrů nevyhovuje požadavkům úložiště. Recenzent jeho publikaci zamítne.

Každý materiál je možné vložit maximálně třikrát. Pokud není publikován ani napotřetí, je automaticky zamítnut. O všech krocích je autor průběžně informován e-mailem.

Odměna

Cílová částka, kterou bude materiál odměněn, je určena několika položkami. Hodnotí se originalita materiálu, grafická úprava a míra zapojení žáků. Ty nejlepší materiály jsou recenzentem označeny „Portál rvp.cz doporučuje“. Cena pracovních listů se pohybuje od 150 Kč do 2 150 Kč, prezentace od 240 Kč do 3 000 Kč. V případě samostatných audio a video ukázek, které jsou autorskými díly, bude cena dohodnuta individuálně.

Vložením nového digitálního učebního materiálu na Metodický portál souhlasíte jakožto autor s publikací. Odměna za vložení bude následně vyplacena prostřednictvím dohody o provedení práce. Výši odměny stanovuje provozovatel a není předmětem jednání.